

НАРЕДБА за съществените изисквания и оценяване съответствието на строителните продукти

Приета с ПМС № 230 от 6.11.2000 г., обн., ДВ, бр. 93 от 14.11.2000 г., в сила от 15.11.2001 г., изм. и доп., бр. 75 от 28.08.2001 г., изм., бр. 115 от 10.12.2002 г., изм. и доп., бр. 109 от 16.12.2003 г., в сила от 1.01.2004 г.
кн. 12/2000 г., стр. 96, кн. 9/2001 г., стр. 10 т. 8, р. 2, № 119

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) (Предишен текст на чл. 1 - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) С наредбата се определят:

1. съществените изисквания към строежите, които определят техническите изисквания към строителните продукти;
2. общите изисквания за пускане на пазара на строителни продукти, предназначени за трайно влагане в строежите;
3. процедурите и системите за оценяване съответствието на строителните продукти (групите строителни продукти) със съществените изисквания към строежите;
4. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) условията и редът за издаване на разрешения на лица, които извършват оценяване на съответствието със съществените изисквания, и на лица, които издават български технически одобрения (БТО), и за упражняване на контрол върху дейността им.

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Наредбата се прилага за групите строителни продукти, определени в приложение № 1.

Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) Техническите правила, норми и нормативи, правилата за контрол и приемане на строителни и монтажни работи, нивата и класовете на експлоатационни характеристики, отнасящи се до съществените изисквания към строежите, се определят съгласно чл. 169, ал. 3 от Закона за устройство на територията.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Строителните продукти, предназначени за влагане в строежите, се пускат на пазара само ако са годни за предвижданата за тях употреба, притежават подходящи характеристики за строежите, в които се вграждат, монтират, поставят или инсталират, и при правилно проектиране и изграждане на строежите удовлетворяват съществените изисквания към тях в продължение на икономически обоснован експлоатационен срок.

Чл. 4. (1) (Предишен текст на чл. 4 - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Техническите изисквания към строителните продукти и техните характеристики, които произтичат от съществените изисквания към строежите, се определят с технически спецификации.

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството утвърждава със заповед ръководства за определяне на връзката между съществените изисквания към строежите и експлоатационните характеристики на продуктите при разработване на техническите спецификации (с отчитане хармонизацията на терминологията и на необходимостта от установяване на нива и класове) и при оценяване на съответствието.

(3) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Нивата и класовете на съществените изисквания се определят, като се отчитат националните географски и климатични условия и изискванията на нормативните актове.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2001 г., бр. 109 от 2003 г.) (1) Строителните продукти се считат годни за употреба, ако отговарят на следните технически спецификации:

1. български стандарти, с които се въвеждат хармонизирани европейски стандарти, или
2. европейско техническо одобрение (със или без ръководство), или
3. признати национални технически спецификации (национални стандарти), когато не съществуват технически спецификации по т. 1 и 2.

(2) Строителните продукти, за които няма публикувани технически спецификации по ал. 1, се считат годни за употреба, ако отговарят на следните технически спецификации:

1. български стандарти, или
2. българско техническо одобрение (БТО), както и на нормативните актове по проектиране, изпълнение и контрол на строежите или на отделни строителни и монтажни работи.

(3) Строителните продукти, за които са предвидени системи за оценяване 3 и 4 и за които са приложени частично техническите спецификации по ал. 1, т. 1 и 2 и по ал. 2, т. 1 и 2, се считат годни за употреба, ако са изпълнени изискванията на чл. 20, ал. 1, т. 2, буква "б".

(4) Индивидуални (несерийни) строителни продукти се считат годни за употреба, ако техните експлоатационни характеристики са определени и отговарят на изискванията на инвестиционния проект за конкретния строеж.

Чл. 6. (1) Пускането на пазара на строителни продукти, годни за употреба, се извършва след оценяване на съответствието им със съществените изисквания към строежите, наричано по-нататък "оценяване на съответствието".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Производителят или неговият упълномощен представител е длъжен да пуска на пазара строителните продукти по чл. 5, ал. 1, 2 и 3 с маркировка за съответствие, придружени с декларация за съответствие и с указания за прилагане на български език.

(3) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Строителните продукти по чл. 5, ал. 4 се придружават само с декларация за съответствие с индивидуалния проект съгласно изискванията на чл. 20, ал. 1, т. 2, буква "в" и с указания за прилагане на български език, съставени от производителите или от техни упълномощени представители.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2001 г., бр. 109 от 2003 г.) (1) Маркировката за съответствие на строителните продукти удостоверява, че продуктите отговарят на техническите спецификации, определени в чл. 5, както и на изискванията и на другите наредби по чл. 7 от Закона за техническите изисквания към продуктите, в чийто обхват попадат.

(2) Маркировката за съответствие се нанася от производителя или от негов упълномощен представител върху самия продукт, върху прикрепен към него или към опаковката му етикет или върху придружаващите го търговски документи в съответствие с изискванията на Наредбата за маркировката за съответствие със съществените технически изисквания към продуктите, приета с Постановление № 164 на Министерския съвет от 2000 г. (ДВ, бр. 66 от 2000 г.).

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Производителят или неговият упълномощен представител отговарят за оценяването на съответствието на строителните продукти.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Надзорът върху строителните продукти, които се пускат на пазара или се влагат в строежите, включително проверката за наличие на декларация за съответствие, на маркировка за съответствие и на указания за прилагане на български език, се осъществява от органите за надзор на пазара, определени с Наредбата за условията и реда за извършване на надзор на пазара, приета с Постановление № 110 на Министерския съвет от 2003 г. (ДВ, бр. 49 от 2003 г.).

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Лицата, които пускат на пазара строителни продукти, свободно избират лице по чл. 21а, което да извърши оценка на съответствието. Те не могат да подават заявления едновременно към повече от едно лице за оценяването на един и същ строителен продукт.

Глава втора

СЪЩЕСТВЕНИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ СТРОЕЖИТЕ

Чл. 11. (1) Изискванията към строежите, които трябва да се постигнат, за да се осигурят безопасността и здравето на хората, безопасността на домашните животни и опазването на околната среда и имуществото, са съществени и се отнасят до предвидими въздействия.

(2) Съществените изисквания към строежите, които могат да повлияят върху техническите характеристики на строителните продукти, са:

1. механично съпротивление и устойчивост;
2. безопасност при пожар;
3. хигиена, опазване на здравето и на околната среда;
4. безопасна експлоатация;
5. защита от шум;
6. икономия на енергия и топлоизолация.

Чл. 12. За осигуряване на механичното съпротивление и устойчивостта строежът трябва да е проектиран и изпълнен по такъв начин, че натоварванията, които е възможно да му въздействат по време на строителството и експлоатацията, да не доведат до някой от следните резултати:

1. разрушаване на целия строеж или на части от него;

2. недопустими стойности на деформациите;
3. повреди на други части от строежа, на съединения или на монтирани инсталации в резултат на значителни деформации на носещата конструкция;
4. повреда в резултат на събитие, водещо до последствия, непропорционални на първопричината.

Чл. 13. За осигуряване на пожарната безопасност строежът трябва да е проектиран и изпълнен по такъв начин, че в случай на възникване на пожар:

1. да е осигурена устойчивостта на конструкцията за определен период;
2. да са ограничени възникването и разпространяването на пожара и дима в строежа;
3. да е ограничено разпространяването на пожара към съседните строежи;
4. обитателите да могат да напуснат строежа или да бъдат спасени с други средства;
5. да се създадат условия за безопасност на спасителните екипи.

Чл. 14. Строежът трябва да е проектиран и изпълнен по такъв начин, че да не представлява заплаха за опазването на околната среда, хигиената или здравето на обитателите или на съседите в резултат на някоя от следните причини:

1. отделяне на отровни газове;
2. наличие на опасни частици или газове във въздуха;
3. излъчване на опасна радиация;
4. замърсяване или отравяне на водата или почвата;
5. неправилно отвеждане на отпадъчни води, дим, твърди или течни отпадъци;
6. наличие на влага в части от строежа или по повърхности във вътрешността на строежа.

Чл. 15. За осигуряване на безопасната експлоатация строежът трябва да е проектиран и изпълнен по такъв начин, че да не създава неприемливи рискове от инциденти при обслужване или работа, като поражение от електрически и други уреди, подхлъзване, падане, сблъскване, обгаряне, нараняване от експлозия и др.

Чл. 16. За осигуряване на защитата от шум строежът трябва да е проектиран и изпълнен по такъв начин, че шумът, достигащ до обитателите на строежа или до хората в близост до него, да се запази на такова ниво, че да не застрашава тяхното здраве и да им позволява да спят, почиват и работят при задоволителни условия.

Чл. 17. За осигуряване на икономия на енергия и топлоизолация строежът, както и неговите отоплителни, климатични и вентилационни инсталации трябва да са проектирани и изпълнени по такъв начин, че необходимото при експлоатацията количество енергия да е минимално, като се отчитат местните климатични условия и комфортът на обитателите.

Чл. 18. В зависимост от предназначението на строежите съществените изисквания могат да се прилагат заедно, групирани или поединично. Те трябва да бъдат удовлетворени в продължение на икономически обоснован експлоатационен срок.

Глава трета

ОЦЕНЯВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Раздел I

Оценяване на съответствието

Чл. 19. Процедурите за оценяване и методите за контролиране на съответствието са:

1. първоначално изпитване на типа на строителния продукт от производителя или от лице, получило разрешение за оценяване на съответствието;
2. изпитване на взети от производството пробни образци в съответствие с предписания план от производителя или от лице, получило разрешение за оценяване на съответствието;
3. контролно изпитване (одит) на взети от производството, от пазара или от строителната площадка пробни образци от производителя или от лице, получило разрешение за оценяване на съответствието;
4. изпитване на пробни образци от партида, която е подготвена за експедиране или вече е доставена от производителя или от лице, получило разрешение за оценяване на съответствието;
5. производствен контрол;
6. първоначален контрол (одит) на производството и на производствения контрол от лице, получило разрешение за оценяване на съответствието;

7. постоянен контрол (надзор) и оценка на производствения контрол от лице, получило разрешение за оценяване на съответствието.

Чл. 20. (1) Възможните системи за оценяване на съответствието са:

1. сертификация на съответствието на строителния продукт от лице, получило разрешение за оценяване на съответствието (лице за извършване на сертификация), въз основа на:

а) задължения на производителя - производствен контрол и изпитване на пробни образци по предписания план за изпитване;

б) задължения на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието - първоначално изпитване на типа на строителния продукт, първоначален контрол (одит) на производствения контрол, постоянен контрол (надзор), оценка и одобряване на производствения контрол и възможност за контролно изпитване (одит) на пробни образци, взети от производството, от пазара или от строителната площадка;

2. декларация от производителя за съответствие на продукта със съществените изисквания въз основа на:

а) първа възможност - задължения на производителя (първоначално изпитване на типа на строителния продукт, производствен контрол и възможност за изпитване на пробни образци, взети от производството, по предписания план за изпитване) и задължения на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието (сертификация на производствения контрол въз основа на първоначален контрол (одит) на производствения контрол и възможност за постоянен контрол (надзор), оценка и одобряване на производствения контрол);

б) втора възможност - първоначално изпитване на типа на строителния продукт от лаборатория, получила разрешение за оценяване на съответствието, и производствен контрол;

в) трета възможност - първоначално изпитване на типа на строителния продукт от производителя и производствен контрол.

(2) Изборът на процедурите и комбинирането им за даден строителен продукт или за група строителни продукти определят системите за оценяване на съответствието.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Системите за оценяване на съответствието се определят съгласно приложение № 2.

Чл. 21. (1) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Определянето на системата за оценяване на съответствието на даден строителен продукт или на група строителни продукти е в зависимост от:

1. значението на продукта по отношение на съществените изисквания и по-специално на изискванията, свързани със здравето и безопасността;

2. естеството на продукта;

3. ефекта от изменчивостта на характеристиките на продукта върху неговата експлоатационна годност;

4. чувствителността на продукта към дефекти при производството.

(2) По отношение на безопасността се прилага възможно най-неблагоприятната комбинация от процедури.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) При оценяване съответствието на строителните продукти се отчита и тяхната дълготрайност по отношение на продукта като цяло или на отделни негови експлоатационни характеристики, които имат значително влияние за удовлетворяване на съществените изисквания към строежа през целия му експлоатационен срок.

Чл. 21а. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Лицата, получили разрешение за оценяване на съответствието, са:

1. лица за сертификация на строителни продукти и на системи за производствен контрол;

2. лица за контрол (одит);

3. лица за изпитване (лаборатории).

Чл. 22. (1) Лицата, които пускат на пазара строителни продукти, съставят и съхраняват техническите им досиета на български език.

(2) Примерното съдържание на техническо досие за строителни продукти включва:

1. техническа документация (чертежи) за продукта;

2. технологични карти на производствените процеси;

3. изчисления и резултати от изпитванията;

4. списък на използваните технически спецификации или нормативни актове;

5. сертификати;

6. процедури за наблюдение и контрол на производството;

7. указания за прилагане (за проектиране, изпълнение и експлоатация).

(3) Срокът за съхраняване на техническото досие е най-малко 10 години от последната дата на производство на строителния продукт.

Раздел II

Удостоверяване на съответствието

Чл. 23. Отговорност за удостоверяване съответствието на строителния продукт носят производителят или негов представител или лицата, които извършват действия, с които могат да повлияят върху съответствието на продукта със съществените изисквания.

Чл. 24. (1) Съответствието се удостоверява със:

1. декларация за съответствие на строителния продукт от производителя или от негов представител, когато той разполага със система за производствен контрол, която гарантира, че производството отговаря на съответните технически спецификации;

2. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) декларация за съответствие на строителния продукт от производителя или от негов упълномощен представител въз основа на система за производствен контрол и протокол от първоначално изпитване на типа на продукта от лице за изпитване;

3. (предишна т. 2, изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) декларация за съответствие на строителния продукт от производителя или от негов представител въз основа на сертификата на системата за производствен контрол;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) декларация за съответствие на строителния продукт от производителя или от негов представител въз основа на сертификата за съответствие на продукта.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 75 от 2001 г.).

(3) Декларацията дава основание на производителя или на негов представител да постави маркировката за съответствие със съществените изисквания върху продукта, на етикета, на опаковката или на придружаващата го документация.

Чл. 25. (1) Декларацията на производителя за съответствие на строителния продукт съдържа:

1. наименование и адрес на производителя или на негов представител;

2. описание на продукта (вид, идентификация, употреба и др.);

3. нормативните актове и техническите спецификации, на които съответства продуктът;

4. специфични условия, свързани с употребата на продукта (указания за проектиране, изпълнение и експлоатация);

5. номера и дати на издадени протоколи от изпитване и на сертификати, в случай че има такива;

6. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) наименование, адрес и идентификационен номер на лицето за оценяване на съответствието (когато се изисква).

(2) (Отм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.).

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) (1) Лицата за сертификация по чл. 21а, т. 1 издават сертификати на строителния продукт (системи 1 и 1+) и на системата за производствен контрол (системи 2 и 2+).

(2) Лицата за изпитване издават протокол от изпитването (система 3).

(3) Лицата за контрол изготвят доклад от проверката на системата за производствен контрол и нямат самостоятелни функции при оценяване съответствието на продуктите.

Чл. 27. (Отм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.).

Чл. 28. (1) (Предишен текст на чл. 28, доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Сертификатът за съответствие на строителния продукт или на системата за производствен контрол съдържа:

1. наименование и адрес на лицето за извършване на сертификация и идентификационния му номер;

2. наименование и адрес на производителя или на негов представител;

3. описание на продукта (вид, идентификация, употреба и др.);

4. технически спецификации (БДС, БТО), на които съответства продуктът;

5. специфични условия, свързани с употребата на продукта при проектирането, монтажа и експлоатацията;

6. номер и дата на издаване;

7. условия и срок на валидност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството одобрява единни образци на сертификати, включително срока на тяхната валидност, предложени от сдружението на лицата за оценяване на съответствието.

Раздел III

(Нов - ДВ, бр. 109 от 2003 г.)

Производствен контрол

Чл. 28а. (1) Производителите са длъжни да прилагат документирана система за производствен контрол. Производителите могат да издават декларация за съответствие и да нанасят маркировката за съответствие върху строителните продукти само ако имат документирана система за производствен контрол, която да гарантира, че продуктите съответстват на техническите спецификации.

(2) Производителят е отговорен за организирането и ефективното прилагане на системата за производствен контрол. Системата за производствен контрол включва:

1. осигуряване на писмени процедури и инструкции за контрол на производството в съответствие с изискванията на техническата спецификация;
2. ефективно изпълнение на процедурите и инструкциите;
3. записи за изпълнението на процедурите и инструкциите и резултати от проведените изпитвания;
4. използване на записите и на резултатите от изпитванията за коригиране на несъответствия, анализ на случаите на несъответствие и при необходимост - коригиране на производствения контрол с оглед избягването им.

(3) В зависимост от вида и съставните части на продукта, технологията на производство и чувствителността на характеристиките на продукта към изменения в производствения процес процедурите за контрол включват някои или всички от следните действия:

1. описание и начин на контрол на входящите суровини и/или съставни части;
2. периодични проверки и изпитвания по време на производствения процес на машините и производствената техника и на междинното състояние на продукта;
3. проверки и изпитвания на готовия продукт с периодичност, определена в техническите спецификации, включително при опаковане, транспорт и складиране.

(4) Производителят трябва да създаде и да съхранява записи, които да осигуряват доказателство, че продуктът е преминал през всички предвидени процедури и изпитвания, и да показват, че са удовлетворени критериите за неговото приемане.

Чл. 28б. (1) Производителят трябва да извършва необходимите проверки и изпитвания със собствена апаратура, оборудване и персонал, а при липса на такива може да сключва договор с лаборатория.

(2) Производителят е длъжен да калибрира, проверява и поддържа контролната, измервателната и изпитвателната апаратура независимо от собствеността ѝ.

(3) Изпитванията трябва да са в съответствие с плана за изпитване и да се провеждат съгласно методите, посочени в техническите спецификации.

Чл. 28в. (1) Резултатите от производствения контрол се съхраняват в документация, която съдържа описание на продукта, дата на производство, процедура за контрол, методи за изпитване, резултати от изпитването и критерии за приемане.

(2) Производителят или неговият упълномощен представител е отговорен за съхраняването на техническата документация на строителните продукти или на партиди за свързаните с тях данни за производството и за характеристиките им, както и за информацията на кого е продаден продуктът за първи път. Отделните продукти или партиди трябва да са напълно проследими.

Чл. 28г. Когато производител притежава система за управление на качеството, сертифицирана по БДС EN ISO 9001:2001, счита се, че са удовлетворени изискванията на системата за производствен контрол, при условие че системата за управление на качеството включва всички изисквания на техническата спецификация на продукта.

Глава четвърта

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ЛИЦАТА, КОИТО ИЗВЪРШВАТ ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО. ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ

Чл. 29. (1) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Лицата, които извършват оценяване съответствието на строителните продукти, получават разрешение от министъра на регионалното развитие и благоустройството за строителните продукти от приложението към разрешението.

(2) Съответствието се оценява от лица, които извършват:

1. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) сертификация на продукти и/или на системи за производствен контрол - притежават необходимата компетентност и отговорност да извършват сертификация за съответствие съгласно правилата, определени в системите за оценяване на съответствието;

2. контрол (одит) - притежават необходимата организация, персонал, компетентност и комплектуваност за изпълнение на функции като оценка и препоръка за одобряване и текуща проверка на функционирането на производствения контрол, както и подбор и оценка на продуктите в производството, на пазара или на строителната площадка по специфични критерии;

3. изпитване (лаборатория) - притежават необходимата организация, персонал, компетентност и комплектуваност за извършване на измервания, наблюдения, изпитвания, калибриране или определяне по друг начин на характеристиките или експлоатационните свойства на продуктите.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Дейностите по ал. 2, т. 1 могат да се изпълняват от едно и също лице или от различни лица, като в последния случай лицето за извършване на контрол (одит) и лицето за извършване на изпитване (лаборатория), когато участват в оценяване на съответствието, изпълняват своите функции от името на лицето за извършване на сертификация.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) Лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за оценяване на съответствието, трябва да отговаря на критериите съгласно чл. 10, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите и на следните изисквания:

1. да може да изпълнява една или повече системи за оценяване съответствието на строителните продукти със съществените изисквания към строежите;

2. да има най-малко един одитор, който да извършва първоначален контрол, оценяване и одобряване на производствения контрол (документираната система по качество) по системите за оценяване 2, 2+, 1 и 1+;

3. да разполага с методики и инструкции за изпитване на продуктите в случаите, когато не се използват стандартизирани методи за изпитване;

4. да разполага с процедури за оценяване на експлоатационните характеристики на продуктите, свързани с удовлетворяване на съответните съществени изисквания към строежите;

5. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да има разработена система за управление на качеството, която да гарантира способността да управлява дейността по оценяване на съответствието (наръчник по качеството);

6. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) неговият ръководител и персоналят да не са участвали в проектирането, производството, доставката и монтажа на продукта, който ще бъде оценяван, и да не са пряко свързани с търговията или поддръжката на този продукт, както и на подобни продукти;

7. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да има политика и процедури за ясно разграничаване на дейността по оценяване на съответствието от всички останали дейности, които изпълнява, както и да ги разяснява ясно и недвусмислено на клиентите си;

8. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да има разработени писмени процедури за оценяване съответствието на строителните продукти, за които кандидатства;

9. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да има разработена документирана процедура за идентификация, разглеждане и решаване на всички предполагаеми или доказани случаи на конфликт на интереси;

10. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да разполага с достатъчен брой персонал, който да отговаря на следните изисквания:

а) да притежава подходящо образование и квалификация за изпълнение на функциите, свързани с оценяване съответствието на строителните продукти, за които кандидатства лицето;

б) да има валидни трудовоправни отношения с лицето;

в) най-малко три четвърти от персонала да е нает на безсрочен трудов договор;

11. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да има разработена процедура за подбор на подизпълнителите и за начина на наблюдение на тяхната дейност, както и да поддържа актуален регистър на всички свои подизпълнители и на свързаните с тях договорени дейности.

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Лицето за оценяване на съответствието може да сключва договор с подизпълнител за изпълнение на някои от задачите, свързани с оценяване на съответствието.

(3) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Лицето за оценяване на съответствието може да наема един или повече подизпълнители, като не се разрешава подизпълнителите да сключват договор с други подизпълнители за изпълнението на задачи по дадена процедура.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) В случаите, когато лицето не разполага с техническо оборудване за изпитване, свързано с някои от аспектите на съществените изисквания към строежите, то представя доказателства за компетентността и техническите възможности на подизпълнителя.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Дейността по извършване на контрол (одит) може да се възлага с договор на подизпълнител.

(6) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Не се разрешава възлагането на подизпълнители на дейностите по оценка на резултатите от изпитванията и от одита на производствения контрол. Тези дейности са задължение на лицето за оценяване на съответствието.

(7) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Подизпълнителите трябва да бъдат юридически лица, които отговарят на изискванията на чл. 29, ал. 2, т. 2 или 3 и на чл. 30, ал. 1, т. 6.

Чл. 31. (1) Лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за оценяване на съответствието, подава писмено заявление до министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат следните документи:

1. съдебно решение за регистрация и удостоверение за актуалното състояние на търговеца, а за лица, създадени от Министерския съвет - актът за създаването им;

2. удостоверение от данъчната служба, че лицето няма задължения към държавата;

3. заверено извлечение от щатното разписание на наетите по трудов договор специалисти или договор за полагане на личен труд по друго правоотношение;

4. (отм., нова - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) списък на персонала и справка, доказваща неговия професионален опит, техническа компетентност и способност за съставяне на протоколи, доклади и сертификати;

5. (отм., нова - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) справка за обхвата на компетентност и техническите средства на собствените лаборатории за изпитване и/или на лабораториите, с които са сключени договори за подизпълнител;

6. (нова - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) списък на оценяваните продукти, на системите за оценяване на съответствието им и на съответните технически спецификации и нормативни актове по проектиране, изпълнение, контрол и приемане на строежите, в т. ч. изисквания за пожарна безопасност, санитарно- хигиенни, екологични и други изисквания;

7. (нова - ДВ, бр. 75 от 2001 г., отм., бр. 109 от 2003 г.);

8. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 75 от 2001 г., доп., бр. 109 от 2003 г.) декларация на лицето (включително на персонала) за безпристрастност и независимост, че не участва при проектирането, производството, доставката и монтажа на продуктите, в оценяването на които ще вземе участие, и за опазване на професионалната тайна относно информацията, която получава при извършване на дейността;

9. (отм., предишна т. 7 - ДВ, бр. 75 от 2001 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) декларация на всяко лице от персонала, наето по граждански или по втори трудов договор и включено в състава и на друго лице за оценяване на съответствието, че последното е уведомено и не се противопоставя на участието на декларатора в състава на кандидатстващото лице;

10. (предишна т. 8 - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) застрахователни договори за вредите, които могат да настъпят вследствие на неизпълнение на задълженията на лицата, получили разрешение за оценяване на съответствието;

11. (нова - ДВ, бр. 75 от 2001 г., изм. и доп., бр. 109 от 2003 г.) документирани процедури за оценяване съответствието на продуктите със съответните съществени изисквания към строежите и разпределение на персонала по групи продукти;

12. (отм., нова - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) методики и инструкции за изпитване на продуктите в случаите, когато не се използват стандартизирани методи за изпитване;

13. (нова - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) сертификат на одитора, извършващ първоначален контрол, оценяване и одобряване на производствения контрол (документираната система по качество) по системите за оценяване 2, 2+, 1 и 1+;

14. (предишна т. 10 - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) наръчник по качеството;

15. (предишна т. 11 - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) договор с подизпълнител за възлагане на дейности за изпитване или одит (при необходимост);

16. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) документ за платена такса съгласно раздел V от Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители.

(3) (Нова - ДВ, бр. 75 от 2001 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството утвърждава образци на разрешението, на заявлението и на документите, които се прилагат към него съгласно ал. 2, т. 4 и 8.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 75 от 2001 г., изм. и доп., бр. 109 от 2003 г.) В случаите, когато лицето притежава сертификат за акредитация по БДС EN ISO/IEC 17025 и/или по БДС EN 45004, и/или по БДС EN 45011, и/или по БДС EN 45012, издаден от Изпълнителната агенция "Българска служба за акредитация", към заявлението се прилагат документите по ал. 2, т. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 15 и 16.

(5) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) При кандидатстване за разширяване на обхвата на издадено разрешение за оценяване на съответствието към заявлението лицето прилага всички документи по ал. 2, с изключение на документите по т. 13 и 14.

Чл. 32. (Доп. - ДВ, бр. 75 от 2001 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството издава заповед за реда и състава на междуведомствена комисия за издаване на разрешения на лица за оценяване съответствието на строителните продукти и на лица за издаване на БТО. В състава на комисията задължително се включват представители на администрациите, които осъществяват контрол върху строителните продукти въз основа на закон.

Чл. 33. (1) Срокът за издаване или за отказване издаването на разрешение за извършване оценяване на съответствието е съгласно чл. 12 от Закона за техническите изисквания към продуктите.

(2) Министърът на регионалното развитие и благоустройството отказва да издаде разрешението по ал. 1, когато лицето не отговаря на изискванията по чл. 30.

Чл. 34. Съдържанието на разрешението за извършване оценяване на съответствието е съгласно чл. 14 от Закона за техническите изисквания към продуктите.

Чл. 35. Срокът на валидност на издаденото разрешение за извършване оценяване на съответствието е 5 години.

Чл. 36. Лицата, получили разрешение за оценяване на съответствието, получават идентификационен номер по чл. 18 от Закона за техническите изисквания към продуктите.

Чл. 37. (1) Лицата, получили разрешение за оценяване на съответствието, са длъжни:

1. да представят на министъра на регионалното развитие и благоустройството съответната информация и годишен отчет за извършени оценки, налични ресурси, подизпълнители, ситуации на конфликт на интереси и др.;

2. да осигуряват възможност за оценяване на съответствието по конкретен, прозрачен, независим и безпристрастен начин;

3. да вземат подходящи мерки за осигуряване поверителност на информацията, получена в процеса на оценяване на съответствието;

4. да сключват договор с подизпълнители за отделни изпитвания, за които те нямат техническо оборудване или компетентен персонал за одит;

5. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да водят регистър на издадените сертификати и изпитвателни протоколи и да го представят на министъра на регионалното развитие и благоустройството;

6. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да участват в работата на сдружението на лицата за оценяване на съответствието;

7. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да разработят единни процедури за оценяване съответствието на строителните продукти с оглед осигуряване на единен за всички лица подход при оценяване на съответствието;

8. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да участват в работата на техническите комитети към Българския институт по стандартизация в зависимост от обхвата на групите строителни продукти от разрешението;

9. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да информират своевременно другите лица за оценяване на съответствието и министъра на регионалното развитие и благоустройството за всички издадени, отказани и отнети сертификати.

(2) Лицата по ал. 1 не могат да претостъпват на трети лица своите права за оценяване на съответствието.

Чл. 38. (1) Лицата, получили разрешение за оценяване на съответствието, отговарят за всички действия при оценяване на съответствието.

(2) Сертификат за съответствие се издава от името на лицето за извършване на сертификация.

Чл. 39. Разрешението за оценяване на съответствието не може да се прехвърля или претостъпва на други физически или юридически лица.

Чл. 40. Разрешението за оценяване на съответствието се отнема при условията и по реда на чл. 15 от Закона за техническите изисквания към продуктите.

Чл. 41. За получаване на разрешение за оценяване на съответствието се заплаща такса, определена в Тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Глава пета

БЪЛГАРСКО ТЕХНИЧЕСКО ОДОБРЕНИЕ

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) (1) Българско техническо одобрение се издава за строителни продукти:

1. за които не съществува български стандарт или въведен в български стандарт хармонизиран европейски стандарт;

2. които се различават значително от български стандарт или от въведен в български стандарт хармонизиран европейски стандарт;

3. за които няма издадено европейско техническо одобрение;

4. за които няма призната национална техническа спецификация.

(2) Българското техническо одобрение е положителна техническа оценка на годността на даден строителен продукт за удовлетворяване на съществените изисквания към строежите, в които продуктът се влага трайно, в зависимост от неговото предназначение.

(3) Българските технически одобрения се разработват и издават въз основа на проучвания, изпитвания и оценка на годността на строителните продукти за използването им по предназначение съобразно ръководствата за европейски технически одобрения (ако има такива) и общите процедурни правила за кандидатстване, изготвяне и издаване на БТО.

(4) Когато има утвърдено ръководство за европейски технически одобрения, БТО се изработват съгласно правилата и процедурите в него.

(5) Ръководствата за европейски технически одобрения и общите процедурни правила за кандидатстване, изготвяне и издаването им се превеждат на български език от организацията на лицата за издаване на БТО и се утвърждават от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(6) Когато за даден продукт няма ръководство за европейско техническо одобрение, БТО се издава съобразно съответните съществени изисквания към строежите, като се прилагат общите процедурни правила за кандидатстване, изготвяне и издаване на БТО.

Чл. 43. (1) (Доп. - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) Лицата, които издават българското техническо одобрение получават разрешение от министъра на регионалното развитие и благоустройството по предложение на междуведомствената комисия по чл. 32. Заповедта на министъра се обнародва в "Държавен вестник".

(2) Лицето, което кандидатства за получаване на разрешение за издаване на БТО, трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да е регистрирано по Търговския закон или да е създадено с акт на Министерския съвет;

2. да няма задължения към държавата;

3. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да разполага със собствена лаборатория с необходимото техническо оборудване, а в случаите, когато не притежава собствено оборудване за изпитване на

някои характеристики, да представя доказателства за техническите и професионалните възможности на подизпълнителя;

3а. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да разполага с персонал, нает на безсрочен трудов договор, който притежава необходимия професионален опит, техническа компетентност, квалификация, постоянна заинтересуваност от нови научни и технически постижения, познания за европейския ред за издаване на европейски технически одобрения и на ръководствата за тях и професионален опит за съставянето на стандартизационни документи;

4. да има одобрени инструкции и методики за изпитване на строителни продукти;

5. да има наръчник по качеството за дейностите по издаване на БТО;

6. да оценява годността за употреба на нови строителни продукти на базата на научни и технически постижения;

7. (доп. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да не е участвало, включително наетият от него персонал, при проектирането, производството, доставката и монтажа на строителните продукти, за които ще издава БТО, и да опазва професионална тайна относно информацията, която получава при извършването на дейността по издаване на БТО;

8. да взема безпристрастни решения;

9. да взема предвид интересите на всички заинтересувани страни при оценяване годността на строителните продукти;

10. да има застраховка за вредите, които могат да настъпят вследствие на неизпълнение на задълженията му по издаване на БТО;

11. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да представя сертификат за акредитация по БДС EN ISO/IEC 17 025, в случай че притежава такъв;

12. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да участва в организацията на лицата, получили разрешение за издаване на БТО;

13. (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) да представя документ за платена такса съгласно Тарифа № 14 за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и от областните управители.

(3) Лицата по ал. 1 водят регистър на издадените от тях БТО и предоставят тази информация в Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

(4) Данни от регистъра по ал. 3 се изпращат за публикуване в Официалния бюлетин на Държавната агенция за метрология и технически надзор.

Чл. 44. (1) За издаване на БТО производителят или негов представител подава писмено заявление до лицата, получили разрешение по чл. 43, ал. 1, като прилага следните документи:

1. съдебно решение за регистрация и удостоверение за актуално състояние на търговеца;

2. техническа документация на строителния продукт;

3. други документи, удостоверяващи качествата на строителния продукт (протоколи от изпитвания, ако има такива, експертни оценки и др.).

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 75 от 2001 г., изм., бр. 109 от 2003 г.) Производителят или упълномощеният от него представител трябва да декларира, че не е отправял същото заявление до друго лице, получило разрешение за издаване на БТО, и че ще заплати разходите по издаването на БТО.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) Българското техническо одобрение съдържа:

1. наименование и адрес на лицето, което издава БТО;

2. номер и дата на издаване;

3. търговско наименование на строителния продукт;

4. тип на продукта и нива и класове (ако има такива);

5. наименование и адрес на производителя;

6. срок на валидност;

7. предприятия на производителя;

8. брой страници и брой приложения;

9. нормативното основание за издаването на БТО;

10. описание и предназначение на продукта (текст и чертежи, дадени в приложение), вид на строежа, за който е предназначен продуктът, и неговия експлоатационен срок;

11. съществените изисквания към строежите, за които е предназначен продуктът;

12. точни и измерими технически характеристики на продукта, свързани с удовлетворяването на съществените изисквания към строежите, и методи на изпитване и/или изчисляване;

13. система за оценяване на съответствието, задължения на производителя (включително изисквания към системата за производствен контрол) и на лицата, които оценяват съответствието;
14. информация за нанасяне на маркировката за съответствие;
15. стойности на техническите характеристики и указания за проектиране, ако са необходими за строежа, за който е предназначен продуктът;
16. изисквания за квалификацията на производствения персонал и за квалификацията на персонала, който ще монтира/вгражда продукта в строежа, и инструкции за монтаж;
17. указания за експлоатация, поддръжка и ремонт;
18. указания за опаковка, транспорт и съхраняване;
19. правила за здравословни и безопасни условия на труд и за опазване на околната среда;
20. здравна и екологична оценка на продукта.

(4) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) При установяване несъответствие на строителния продукт със съществените изисквания към строежа поради грешки или недостатъци в БТО лицето, издало одобрението, го обявява за невалидно и уведомява за това министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 45. Срокът на валидност на БТО е 5 години и може да бъде удължаван.

Чл. 46. Разрешението за издаване на БТО се отнема от министъра на регионалното развитие и благоустройството по реда на неговото издаване, когато лицата престанат да отговарят на някои от изискванията по чл. 43, ал. 2.

Чл. 47. Разходите за процедурата по издаване на БТО са за сметка на производителя или на негов представител и се определят с договор.

Чл. 47а. (Нов - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) За получаване на разрешение за издаване на БТО се заплаща такса съгласно Тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 48. (Отм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.).

Глава шеста

(Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.)

КОНТРОЛ ВЪРХУ ДЕЙНОСТИТЕ НА ЛИЦАТА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СЪОТВЕТСТВИЕТО И ЗА ИЗДАВАНЕ НА БТО

Чл. 49. Контролът върху дейностите на лицата, получили разрешение за оценяване на съответствието, и на лицата, получили разрешение за издаване на БТО, се осъществява от министъра на регионалното развитие и благоустройството или от упълномощени от него длъжностни лица.

Чл. 50. (1) Контролът върху дейностите на лицата за оценяване на съответствието и на лицата за издаване на БТО се извършва, за да се установи съответствието с критериите за упълномощаване и да се оцени изпълнението на задълженията им по реда на наредбата.

(2) Контролът по ал. 1 се осъществява чрез извършване на планови и извънредни проверки и преглед на документацията, която лицата представят съобразно задълженията си по чл. 37.

Чл. 51. (1) В случай на констатирани незначителни несъответствия с условията, при които е издадено разрешението, министърът на регионалното развитие и благоустройството дава писмени указания на лицата и определя срокове за отстраняване на несъответствията.

(2) В случаите на констатирани значителни несъответствия с принципите за оценяване на съответствието и за издаване на БТО (неизпълнение на процедурите, съществени промени в структурата на получилите разрешения лица и на техния персонал, нарушаване на условията, при които е издадено разрешението, отнемане на сертификат за акредитация по чл. 15, ал. 2 от Закона за техническите изисквания към продуктите) министърът на регионалното развитие и благоустройството издава заповед за ограничаване на обхвата, за временно спиране на действието или за отнемане на разрешението.

Чл. 52. (1) Обхватът на издаденото разрешение се ограничава при системни нарушения на процедурата по оценяване съответствието на конкретен продукт/група продукти и при техническа невъзможност за провеждане на изпитвания, включително при оттегляне на договор от страна на подизпълнителя.

(2) Обхватът по ал. 1 се ограничава и в случаите, когато актуализирането на списъка на групите продукти води до промяна на системата за оценяване на съответствието, която изисква участие на лице за изпитване, и лицето не разполага със собствена лаборатория.

Чл. 53. (1) Временно спиране действието на разрешението се предвижда при промени в правния статут, структурата и персонала, които могат да повлияят на компетентността и независимостта на лицето, както и в случаите на неизпълнени писмени препоръки и указания, направени след плановите и извънредните проверки.

(2) Действието на разрешението се подновява след извършване на необходимите проверки за установяване на пълно съответствие с изискванията на чл. 30 и изпълнение на писмените препоръки и указания.

Чл. 54. Разрешението се отнема при:

1. значителни несъответствия при изпълнението на задълженията на лицето по отношение на процедурите по оценяване на съответствието и/или по издаване на БТО;
2. неточно позоваване на предоставения обхват на разрешението;
3. издаване на документи (протоколи от изпитване, доклади, сертификати, БТО) с невярно съдържание;
4. неспазване от персонала на търговската и производствената тайна на оценяваните производители;
5. неприлагане на общите процедури и правила за работа, изработени от сдружението на лицата за оценяване на съответствието и за издаване на БТО;
6. отнет сертификат за акредитация по чл. 15, ал. 2 от Закона за техническите изисквания към продуктите.

Чл. 55. Решението за ограничаване, временно спиране или отнемане на разрешенията се взема от министъра на регионалното развитие и благоустройството по предложение на председателя на Междуведомствената комисия.

Чл. 56. (1) Информацията за отнетите разрешения по чл. 55 се публикува в официалния бюлетин на Държавната агенция за метрология и технически надзор съгласно чл. 19 от Закона за техническите изисквания към продуктите.

(2) Заповедите на министъра на регионалното развитие и благоустройството за отнемане на разрешения за издаване на БТО се обнародват в "Държавен вестник".

Чл. 57. (1) В случаите по чл. 54 министърът на регионалното развитие и благоустройството предприема необходимите действия за предоставяне на документацията по неприключилите процедури на друго лице с цел гарантиране на приемственост в процедурата по оценяване на съответствието.

(2) В случаите, в които след отнемане на разрешение за оценяване на съответствието не са констатирани съществени нарушения при оценяване на съответствието на някои строителни продукти, издадените сертификати за тези продукти остават валидни.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Технически спецификации" са:
  - а) (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) българските стандарти, с които се въвеждат хармонизирани европейски стандарти;
  - б) европейските технически одобрения;
  - в) (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) българските стандарти и българските стандарти, с които се въвеждат европейски и международни стандарти;
  - г) (изм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) българските технически одобрения;
  - д) (нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) признати национални технически спецификации.
2. "Строежи" са резултатите от строителството, които включват както сградите, така и строителните съоръжения.
3. "Строителен продукт" е всеки продукт, който се произвежда за трайно влагане в строежите, в т. ч. материали, изделия, елементи, детайли, комплекти и др.
4. "Група строителни продукти" са продукти, които имат сходни характеристики и еднаква област на приложение.
5. "Елемент" е строителен продукт, който се прилага самостоятелно или в комбинация с други строителни продукти.

6. "Комплект" е комбинация от два или повече строителни продукти, предназначен за трайно влагане в строежите, който трябва да има такива характеристики, че строежът, в който се влага, да отговаря на съществените изисквания.

7. "Система" е комбинация от един или повече елементи или комплекти въз основа на проектно решение.

8. "Европейско техническо одобрение" е положителна техническа оценка на годността за употреба на даден строителен продукт по предназначението му, която се основава на удовлетворяването на съществените изисквания към строежите, за които продуктът се използва. Европейското техническо одобрение се издава от орган - член на Европейската организация за техническо одобрение.

9. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Икономически обоснован експлоатационен срок" е периодът от време, през който строежът трябва да бъде поддържан на необходимото за изпълнението на съществените изисквания ниво с отчитане на всички разходи за проектиране, изграждане и експлоатация, рискове и последици от аварии по време на експлоатацията и за покриващите тези рискове застраховки, за инспектиране, текуща поддръжка, обслужване и ремонт и на местоположението и въздействието върху околната среда.

10. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Експлоатационна характеристика на продукт" е количествено изражение (стойност, степен, клас или ниво) на поведението на продукта при дадено въздействие върху него или при въздействие, което той поражда при предвижданите условия за употреба.

11. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Призната национална техническа спецификация" е национален стандарт, за който след съгласуване със страните членки е доказано пред Европейската комисия, че произведените в съответствие с него продукти удовлетворяват съществените изисквания към строежите. Списъкът на техническите спецификации се публикува в официалния бюлетин на Държавната агенция за метрология и технически надзор по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

12. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Хармонизиран стандарт" е стандарт, разработен от Европейската организация по стандартизация (CEN) въз основа на мандат, съставен от Европейската комисия. Справката за хармонизирания стандарт се публикува в Официалния бюлетин на Европейския съюз.

13. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Производствен контрол" е постоянен вътрешен контрол на производството, упражняван от производителя по такъв начин, че да се гарантира съответствието на продукта с техническата спецификация. Всички елементи, изисквания и разпоредби, приети от производителя, трябва да се документират систематично под формата на писмени правила и процедури. Документирането на системата за производствен контрол трябва да дава възможност да бъдат проверявани изискваните характеристики на продуктите и ефективното действие на системата за производствен контрол.

14. (Нова - ДВ, бр. 109 от 2003 г.) "Системни нарушения" са извършените повече от две нарушения по реда на наредбата за период една година.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 7 от Закона за техническите изисквания към продуктите.

§ 3. Наредбата влиза в сила една година след обнародването ѝ в "Държавен вестник".

§ 4. (Нов - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) (1) До 15 ноември 2002 г. производителите на строителни продукти съгласно обхвата по приложение № 2 към чл. 21, ал. 3 от наредбата да въведат документирана система за производствен контрол.

(2) Производителите на строителни продукти, за които има издадени съгласия въз основа на заверени технически спецификации, подават заявление съгласно чл. 44, ал. 1 в 6-месечен срок от датата на обнародване на заповед по чл. 43, ал. 1 за съответната група строителни продукти.

(3) До 31 декември 2003 г. съответствието на строителните продукти се удостоверява с декларация за съответствие на строителния продукт от производителя или негов представител въз основа на:

1. протоколи от акредитирани изпитвателни лаборатории за продукти, произведени по български стандартизационни документи, и/или на система за производствен контрол;

2. издадени съгласия за нови български и вносни строителни продукти по правила, утвърдени от министъра на регионалното развитие и благоустройството;

3. оценено съответствие на строителния продукт по реда на наредбата.

(4) В срока по ал. 3 маркировката за съответствие се нанася само върху строителните продукти с оценено съответствие по реда на наредбата.

§ 5. (Предишен § 4 - ДВ, бр. 75 от 2001 г.) Изпълнението на наредбата се възлага на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

към Постановление № 275 на Министерския съвет от 29 ноември 2002 г.

за приемане на Наредба за единиците за измерване, разрешени за

използване в Република България

(ДВ, бр. 115 от 2002 г.)

Параграф единствен. Навсякъде думите "председателят на Държавната агенция по стандартизация и метрология", "председателя на Държавната агенция по стандартизация и метрология", "председателя на ДАСМ", "председателя на ДАСМ", "Държавната агенция по стандартизация и метрология" и "ДАСМ" се заменят съответно с "председателят на Държавната агенция за метрология и технически надзор", "председателя на Държавната агенция за метрология и технически надзор", "председателят на ДАМТН", "председателя на ДАМТН", "Държавната агенция за метрология и технически надзор" и "ДАМТН" в следните нормативни актове:

.....
18. Наредбата за съществените изисквания и оценяване съответствието на строителните продукти, приета с Постановление № 230 на Министерския съвет от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 93 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 75 от 2001 г.).

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 286

на Министерския съвет от 3 декември 2003 г.

за изменение и допълнение на Наредбата за съществените изисквания

и оценяване съответствието на строителните продукти

(ДВ, бр. 109 от 2003 г., в сила от 1.01.2004 г.)

.....
Допълнителна разпоредба

§ 30. Навсякъде в наредбата думите "техническо одобрение" се заменят с "българско техническо одобрение", а абревиатурата "ТО" се заменя с "БТО".

Преходни и заключителни разпоредби

§ 31. (1) Лицата, които имат издадени от министъра на регионалното развитие и благоустройството разрешения за оценяване съответствието на строителните продукти и/или за издаване на български технически одобрения, привеждат своята дейност в съответствие с чл. 30 и чл. 43, ал. 2 от наредбата до 31 декември 2004 г.

(2) При неизпълнение на изискванията по ал. 1 министърът на регионалното развитие и благоустройството отнема издадените разрешения.

§ 32. В срок 3 месеца от влизането в сила на постановлението приложенията към издадените от министъра на регионалното развитие и благоустройството разрешения за оценяване съответствието на строителните продукти и/или за издаване на български технически одобрения се издават наново.

§ 33. Строителните продукти, предназначени за огнезащита, пожароизвестяване, гасене на пожар, управление на огън и дим и за предотвратяване на експлозии съгласно чл. 112 и 113 от Закона за Министерството на вътрешните работи, се приемат за годни въз основа на становище за допустимост от Дирекцията на Национална служба "Пожарна и аварийна безопасност" (ДНСПАБ) на Министерството на вътрешните работи и се пускат на пазара с декларация на производителя или на упълномощен от него представител. Изпитванията, необходими за издаване на становището от ДНСПАБ, се извършват от Научно-приложния институт за пожарна и аварийна безопасност, а при

липса на техническа възможност или оборудване се признават резултатите от изпитване на други лаборатории.

§ 34. Групите строителни продукти, за които няма регистрирани лица за оценяване на съответствието, се пускат на пазара с декларация на производителя или на упълномощен от него представител въз основа на протокол от акредитирана лаборатория и на документи, удостоверяващи съответствието им с изискванията на нормативни актове.

§ 35. (1) На продуктите по § 33 и 34 не се нанася маркировка за съответствие.

(2) Редът за пускане на строителни продукти на пазара по § 33 и 34 е валиден в срок един месец от регистрирането на лицата за оценяване на съответствието за тези групи строителни продукти.

§ 36. (1) Номенклатурата на видовете продукти от приложение № 1 към чл. 1, ал. 2, системите за оценяването им и списъците на техническите спецификации се утвърждават със заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(2) Преходният период за едновременното действие на българските стандарти, въвеждащи хармонизирани европейски стандарти, с българските технически спецификации, както и срокът за влизане в сила на ръководствата за европейски технически одобрения се определят със заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството съгласувано с председателя на Българския институт по стандартизация.

(3) В срок 6 месеца от изтичането на преходния период по ал. 2 производителите са длъжни да изтеглят от пазара продуктите, произведени по отменените български технически спецификации.

(4) Заповедите по ал. 1 и 2 се обнародват в "Държавен вестник" и информацията се публикува в официалния бюлетин на Държавната агенция за метрология и технически надзор.

§ 37. Строителните продукти, които са извън обхвата на приложение № 1 към чл. 1, ал. 2, се влагат в строежите само с декларация на производителя за съответствие със спецификациите, по които те се произвеждат, въз основа на протокол от българска акредитирана лаборатория и/или на документи, удостоверяващи съответствието им с изискванията на нормативните актове.

§ 38. Издадените български технически одобрения престават да са валидни след изтичането на преходния период, определен в заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството по § 36, ал. 2.

§ 39. Министърът на регионалното развитие и благоустройството одобрява ръководства по прилагане на наредбата. Ръководствата се публикуват в Бюлетин "Строителство и архитектура" и в специализирани издания.

§ 40. Министърът на регионалното развитие и благоустройството обобщава и поддържа информацията по чл. 37, ал. 1, т. 5 и по чл. 43, ал. 3 на издадените сертификати и български технически одобрения и я изпраща за публикуване в официалния бюлетин на Държавната агенция за метрология и технически надзор и в специализирани издания.

§ 41. Хармонизираните европейски стандарти по чл. 5, ал. 1, т. 1 се въвеждат като български стандарти само в превод на български език.

.....

**Приложение № 1 към чл. 1, ал. 2
(Изм. - ДВ, бр. 75 от 2001 г.,
бр. 109 от 2003 г.,
в сила от 1.01.2004 г.)**

Групи строителни продукти

1. Цимент, вар и други хидравлични свързващи вещества
2. Бетон
3. Добавъчни материали
4. Продукти за бетони и разтвори
5. Армировка за стоманобетонни конструкции
6. Предварително изготвени бетонни и стоманобетонни продукти от обикновен бетон, бетон с леки добавъчни материали и автоклавен газобетон
7. Продукти за зидария
8. Продукти от метал, елементи за метални конструкции и съединителни средства за тях
9. Лагери за конструкции
10. Комплекти неносещи фасадни стени и комплекти вътрешни преградни стени
11. Продукти от дървесина, елементи за дървени конструкции и съединителни средства за тях
12. Гипсови продукти
13. Продукти за довършителни работи на външни и вътрешни стени и тавани; комплекти за външни стенни облицовки
14. Продукти от плоско и профилирано стъкло и стъклени блокчета; системи за остъкляване и уплътняване (остъклени фасади)
15. Покривни покрития, горно осветление, покривни прозорци и спомагателни продукти; самоносещи се прозрачни покривни комплекти
16. Продукти и системи/комплекти за хидроизолация
17. Подови покрития
18. Врати, прозорци, капаци
19. Продукти и системи/комплекти за топлоизолация
20. Строителни лепила
21. Продукти за санитарно обзавеждане
22. Продукти за строителство на пътища и за пътна сигнализация
23. Геопродукти (геотекстил, геомембрани, геомрежи и др.)
24. Продукти за отпадъчни води
25. Продукти, които не са в контакт с вода за човешко потребление (проводи, резервоари, съединителни продукти и др.)
26. Продукти в контакт с вода за човешко потребление (проводи, резервоари, кранове, вентили, съединителни продукти и др.)
27. Устройства за отопление (радиатори, конвектори и други неподвижни излъчватели на топлина)
28. Комини, димоотводи и специфични продукти
29. Продукти за пожароизвестяване, за гасене на пожар (стационарни), за управление на огън и дим и за предотвратяване на експлозии; огнезадържащи, уплътняващи и огнезащитни продукти
30. Комплекти/системи неносещ оставащ кофраж от кухи блокове или панели от изолационен материал или бетон
31. Предварително изготвени комплекти за къщи с дървена, метална или стоманобетонна конструкция; предварително изготвени обемни клетки
32. Предварително изготвени стълбищни комплекти
33. Метални и пластмасови закотвящи устройства (анкери) за бетон и зидария
34. Комплекти за предварително налягане на конструкции след бетониране
35. Съединителни елементи за фуги на конструкции
36. Дилатационни фуги за мостове

**Приложение № 2 към чл. 20, ал. 3
(Изм. и доп. - ДВ, бр. 75 от 2001 г.,
изм., бр. 109 от 2003 г.,
в сила от 1.01.2004 г.)**

Системи за оценяване на съответствието

Сис-теми	Задължения на производителя	Задължения на лицето, получило разрешение за оценяване на съответствието	Удостоверяване на съответствие (основание за маркировка)
4	<ul style="list-style-type: none"> h първоначално изпитване на типа на продукта; h производствен контрол 		<ul style="list-style-type: none"> декларация на производителя за съответствие
3	<ul style="list-style-type: none"> h производствен контрол 	<ul style="list-style-type: none"> h първоначално изпитване на типа на продукта 	<ul style="list-style-type: none"> декларация на производителя за съответствие въз основа на протокол (-и) от първоначално изпитване на типа
2	<ul style="list-style-type: none"> h първоначално изпитване на типа на продукта; h производствен контрол 	<ul style="list-style-type: none"> сертификация на производствения контрол въз основа на: h първоначален контрол (одит) на производствения контрол 	<ul style="list-style-type: none"> декларация на производителя за съответствие
2 +	<ul style="list-style-type: none"> h първоначално изпитване на типа на продукта; h производствен контрол; h изпитване на пробни образци, взети от производството, по предписан план за изпитване 	<ul style="list-style-type: none"> сертификация на производствения контрол въз основа на: h първоначален контрол (одит) на производствения контрол; h постоянен контрол (надзор), оценка и одобряване на производствения контрол; 	<ul style="list-style-type: none"> въз основа на сертификат на производствения контрол
1	<ul style="list-style-type: none"> h производствен контрол; h изпитване на пробни образци, взети от производството, по предписан план за изпитване 	<ul style="list-style-type: none"> сертификация на съответствието на продукта въз основа на: h първоначално изпитване на типа на продукта; h първоначален контрол (одит) на производствения контрол; h постоянен контрол (надзор), оценка и одобряване на производствения контрол 	<ul style="list-style-type: none"> декларация на производителя за съответствие
1 +	<ul style="list-style-type: none"> h производствен контрол; 	<ul style="list-style-type: none"> сертификация на съответствието на продукта въз основа на: 	<ul style="list-style-type: none"> въз основа на сертификат за

<p>ħ изпитване на пробни образци, взети от производството, по предписан план за изпитване</p>	<p>ħ първоначално изпитване на типа на продукта; ħ първоначален контрол (одит) на производствения контрол; ħ постоянен контрол (надзор), оценка и одобряване на производствения контрол; ħ одит-изпитване на пробни образци, взети от производството, от пазара или от строителната площадка</p>	<p>съответствие на продукта</p>
<p>#####</p>		

**Приложение № 3 към чл. 25, ал. 2
(Отм. - ДВ, бр. 109 от 2003 г.,
в сила от 1.01.2004 г.)**